

РЕШЕНИЕ

№ 363

гр. София, 23.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 47 състав, в публично заседание на 10.01.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Катя Аспарухова

при участието на секретаря Евелина Пеева и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **7591** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е във връзка с чл.76, ал.1 т.2 от Закона за убежището и бежанците.

Образувано е по жалба на Я. К. Х., гражданка на К. ЛНЧ [ЕГН] срещу РЕШЕНИЕ №702 от 27.05.2022г. на заместник-председателя на ДАБ, с което е отказано да ѝ бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

По изложените в жалбата съображения - се моли да се уважи същата. На първо място се твърди, че решението е издадено в нарушение на чл.8,ал.1 от ЗУБ, доколкото лицето има основателна причина да се страхува за живота си. Подчертава се, че Я. Х. е член на организацията „Архипелаг“ в нейното селище / [община], Вила К./, която организация придобива популярност след м.07.2021г. във връзка с масовите протести и най-вече с участие на митинг на 11.07.2021г.. Във връзка със същото лицето е получило три призовки, била е следена, притеснявана, заплашвана, че ще ѝ отнемат детето, което я е принудило да напусне страната. Това е станало с билет, закупен от Русия, а не от К.. Подчертава се, че следва да бъде съобразен и Доклада на Държавния Департамент на САЩ за 2021г. за практиката в областта на човешките права в К., където е казано, че за протестиращите правителството е провело съкратени процеси, като е искало строги присъди, в някои случаи и затвор от 30 години. Също е посочено, че се забранява на граждани, влизащи отвън дори да бъдат критични към правителството. С оглед изложеното се твърди, че неправилно ответникът не е кредитирал представените призовки. Твърди се, че при съмнения относно истинността на призовките - е следвало да се възложи експертиза и да се установи дали е истинска

или не с цел изясняване на обстоятелствата по въпроса. На следващо място – се прави довода, че не са взети предвид всички обстоятелства във връзка с актуалното положение в държавата по произход. В тази връзка се визира, че справките са от 08.09.21г. и от 2.01.2022г. не са актуални. Изложеното е в противоречие с чл.10, т.3, б.б от Директива 2013/32 на ЕС, която норма гласи, че държавите-членки следва да гарантират, че решенията по молбите се вземат от решаващия орган след подходящо разглеждане като за тази цел следва да има точна и актуална информация от различни източници. Освен визириания доклад на Д. на САЩ, е посочено, че и в Доклада на „А. И.“ за 21/22г., както и в доклада на „Ф. Х.“ за 2022г. се описва тежката социална обстановка в К. и редица нарушения на човешките права, които остават ненаказани. Твърди се, че следва да се съобрази и Резолюция от 16.12.2021г. относно положение в К. на Европейския парламент, в която в т.б е посочено, че ЕП настоява кубинските власти да гарантират спазването на икономическите, социалните и културните права на населението, за да има по-добър достъп до храна, лекарства и да се подsigури ефективен отговор на пандемията. Отново в тази резолюция се набляга над репресията по отношение на протестиращите, както и на други лица, произволно задържани и арестувани, изправени пред фалшиви обвинения. На последно място –се обръща внимание на решение от 19 март 2019г. на СЕС по дело С-13/17, което в т.91-93 обсъжда критерия крайна нищета във връзка с чл.4 от Хартата на ОС. Даденото тълкувание е, че не се допуска прехвърляне на лицето, ако то се окаже в състояние на крайна нищета. С оглед изложеното се моли да се уважи жалбата и да се отмени решението.

В съдебно заседание жалбата се поддържа от адв.С., който подчертава, че лицето е напуснало безпроблемно К. чрез полет до Русия, защото лицата до там пътуват безвизово. Напусналата е страната от друг щат, за да не привлича внимание.

Ответната страна, чрез юрк.М., оспорва жалбата и моли да се отхвърли. Подчертава, че кандидат-бежанката няма представя от логото на организацията и не знае кой е лидера. Съответно, ако беше опозиционерка – нямаше да може легално да напусне страната.

Представителят на СГП изразява становище за основателност на жалбата, поради неизследвани факти.

Лично жалбоподателката – заявява, че не желае да се върне в страната, защото не е съгласна с политиката там.

СЪДЪТ КАТО СЪОБРАЗИ СТАНОВИЩАТА НА СТРАНИТЕ И ОБСТОЯТЕЛСТВАТА ПО ДЕЛОТО, НАМЕРИ ЗА УСТАНОВЕНО СЛЕДНОТО:

На първо място жалбата от 10.08.2022г. по отношение на връчено решение на 28.07.2022г. е в срок, от лице с правен интерес, поради което следва да се разгледа по съществува й.

От ФАКТИЧЕСКА СТРАНА СЪДЪТ НАМИРА СЛЕДНОТО:

Производството пред ответника е започнало с молба за закрила №РД-09-2240 от 22.11.2021г., която е подала Х., гражданка на К., неомъжена, християнка-католик, ЛНЧ [ЕГН], които лични данни са установени въз основа на кубинска лична карта. Посочено е, че са представени и 3 бр.призовки, както и че чужденката е заявила, че е напуснала К. легално на 18.09.2021г. със самолет за Русия, където е останала около 1 месец, след което отново легално със самолет е отишла в С., а оттам нелегално в С. М., после в Гърция /неуспешен опит да излети за Испания/ и накрая в България. Посочено е, че лицето мотивира молбата си за закрила с преследване по политически

причини, тъй като била член на политическата организация „Архипелаг“, която е била създадена в нейното село м.01.21г.. Казва, че хора като нея с различно мислене били тормозени и малтретирани. Организацията се занимавала с митинги като лицето получило призовка след участие на митинг на 11.07.21г., на 13.07.21г. втора призовка, след което лица от държавна сигурност започнали да я следят. На 28.07.21г. получила трета призовка и отново не се явила. Призовките получила майката, а дъщерята се е криела в дома си. Когато излизала е била следена и заплашвана, че ще отиде в затвора и ще загуби детето си. Разбрала е, че след третата призовка нещата са сериозни, поради което е решила да напусне страната. Не е била съдена, арестувана или задържана.

Въз основа на изложеното ответникът е приел, че мотивите са измислени с цел да й бъде предоставен бежански статут. Прието е, че твърдението й, че е член на посочената политическа организация – е недостоверно. Визирано е, че тя твърди, че движението е създадено м.01.2021г. от А. Г., и оперира само в нейното село, като от справка на МД №МД-79 от 17.03.2022г. е видно, че движението е създадена на 09.08.2021г. и негов ръководител е Ю. Г., А., Л. М. Ф. О., както и Д. М. Е.. Логото поред молителката е триъгълник, а всъщност е светлозелен кръг, в който на три реда е изписано името на организацията. Ответникът сочи, че след като е следена –се поставя въпроса защо не дава логично обяснение защо не е задържана. Също е нелогично как е успяла да премине паспортна проверка на летището и е напуснала безпроблемно К. 2 месеца след първата призовка. Ответникът се позовава на справка за това, че от 2013г. кубинското правителство по свое усмотрение ограничава пътуванията на гражданите си, а властите отказват избирателно напускането на страната на дисиденти, опозиционери, инакомислещи. Посочено е, че в К. има засилени ограничения върху движението, пътуването в страната, миграцията от селските райони към Х. като дори се арестуват и експулсират установените в столицата от провинцията. Посочено е, че почти е невъзможно опозиционери да напуснат К. легално. Подчертава се, че от първата призовка 06.07.21г. до напускането на 18.09.21г.- лицето не е задържано и не е било обект на насилие. Допълнено е, че преди да се озове в РБ лицето е преминало и през други европейски страни, без да поиска закрила. Призовките са анализирани и не са кредитирани, тъй като е прието, че текстът е върху положен вече печат. С оглед изложеното е направен извода, че няма риск от преследване по смисъла на чл.8, ал.2-5 от ЗУБ, както и не са установени основания за предоставяне на хуманитарен статут по чл.9 от ЗУБ. Няма тежко посегателство като изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, поради които да е напуснала К.. В тази връзка е обсъдена и представената справка на дирекция МД №442 от 08.09.21г като е визирано, че не се установяват разширенията, дадени в тълкувателно решение от 17.02.2009г. на СЕС по тълкуването на чл.15 б.в от Директива 2004/83/ЕС. Съгласно решението -наличието на подобна заплаха по изключение се счита за установено, когато степента на характеризиращото въоръжения конфликт безогледно насилие достигне до такова ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице поради самия факт на пребиваването си –е изложено на реална опасност да претърпи тежки и лични заплахи. Посочено е, че съгласно пълзящата скала в т.39 на решението – в колкото по-голяма степен молителят съумее да докаже, че е повлиян от фактори, имащи пряко отношение към личното му положение, толкова по-слаба ще трябва да е степента на безогледно насилие за него, която се изисква за търсенето на субсидиарна закрила.

Посочено е, че от справката е видно, че К. е авторитарна държава, а съгласно Конституцията на К. от 2019г. тя е еднопартийна с единствена легална партия Кубинската комунистическа партия. Изборите не са честни, състезателни и свободни, пандемията е нанесла тежък удар върху икономиката, но не може да се приеме, въпреки изложеното, че има въоръжен конфликт или се достигат границите на такъв. Има и позоваване на страницата на външно министерство, съгласно което е сигурна страна. Посочено е, че има несигурност, кражби, грабежи и отвличания, но те имат криминален характер. С оглед изложеното е потвърдена констатацията, че няма основания за предоставянето на хуманитарна закрила по чл.9, ал.2 от ЗУБ. Не са установени и предпоставки по чл.9, ал.6 от ЗУБ и чл.8, ал.9 от ЗУБ. Представените мотиви за закрила са оценени като лични, поради което е отхвърлена молбата за закрила.

В СЪДЕБНОТО производство е представена отново, но в официален превод призовка от 28.07.21г. на л.119. Видно от същата от Следствието Х. е призована да се яви на 28.07.21г. с цел... „не се чете“, като се предупреждава, че при неявяване без предварително доказана извинителна причина -може да бъде глобена или обвинена в престъпление на Неподчинение, разглеждано и санкционирано от НК. Печатът също не се чете.

На л.111 е представена справка от 05.01.2023г. от МД за положението в К.. Видно от същата К. е авторитарна държава. Специализирани звена на отдела в Държавна сигурност следят и наблюдават политическите прояви като ги потискат. Посочено е, че на 28.01.21г. са арестувани артисти и художници, които протестирали. Има множество доклади за незаконни и произволни арести и убийства, изчезвания на хора, нечовешко и унижително отношение към политически дисиденти, живото-застрашаващи условия в затворите, сериозни проблеми с независимостта на съдебната система. Посочено е, че правителствени чиновници, по указания на своите началници, извършват нарушения на човешките права. При протестите властите повтарят репресивните тактики, използвани в продължение на десетилетия като задържат и заглушават протестиращите, стотици от които остават в затворите. Визирано е, че има клипове, анализирани от „А. И.“, които доказват, че кадети с бейзболни бухалки преследват и задържат протестиращи. Посочено е, че кубинските власти са разработили сложна машина за контролиране на всяка форма на несъгласие и протест. Служителите на Държавна сигурност често правят наблюдение и произволни задържания на критиците на режима. Дори новия НК от май 2022г. затвърждава дълготрайните практики към ограничени на свободата, на събиранията, на независимата журналистика. Увеличени са минималните наказания на деяния, които засягат човешките права като за престъпление „неуважение“, „обществено безредие“ и „съпротива“. Запазено е смъртното наказание за 23 престъпления. По изложените причини вкл. и икономическата емиграцията към САЩ - проблем като м.12 правителството на САЩ е съобщило, че е спряло 34 675 кубинци по границата с М.. В справка на въпроса „Дали опозиционерите могат да пътуват?“ е отразено, че след 2013г. много хора вкл.защитници на човешки права и блогъри –успяват да пътуват извън страната. Наблюдават се и ограничения върху свободата на движение в страна и пътуване извън нея. Контролира се вътрешната миграция към Х., забранява се на някои лица да влязат в страната. Когато държавни чиновници емигрират, техни близки губят помощите си. На правозащитници, религиозни лидери, независими журналисти и артисти се забранява от правителството да пътуват извън страната като

се използват произволни причини.

Представена е на л.121-превод от статия, свързана с лидера А. Г., която е в затвора и ще бъде съден на 16 декември за вражеска реклама и съпротива. Посочено е, че е в затвора във връзка с протеста от 11.07.21г..Видно от друга публикация в интернет- на л.126 във Вила К. започва процесът срещу А. Г..

СЪДЪТ ОТ ПРАВНА СТРАНА НАМИРА СЛЕДНОТО:

Решението е постановено от Д. К. –зам.председател на ДАБ, упълномощен със Заповед №03-15 от 03.05.22г., посочена в самия акт и приложена на л.13 по делото. Видно от същата Председателят на ДАБ делегира правомощията си по чл.48, ал.1 т.1-4 от ЗУБ на зам.председателя. Следователно касае се за валиден административен акт.

В производството не са допуснати някои от сочените от оспорващата процесуални нарушения. С лицето е проведено интервю в присъствието на преводач /л.23 и сл./, видно от което разбира превода и излага основанията си за напускане на страната. Касателно справката, използвана от ответника- същата е от 17.03.22г. месец преди издаването на решението, поради което и това възражение не се споделя.

СЪДЪТ обаче относно представените призовки намира, че неправилно не са били разгледани от ответника. Последният е направил извод за тяхната недостоверност, но без да използва за целта специални познания във връзка с чл.49 от АПК. Изложеното е съществено процесуално нарушение, което е довело и до неправилни изводи по същество вкл. и същите са базирани на недостатъчна информация касателно самата организация. Ако беше събрана такава, каквито данни се представят пред състава /за наличието на лидер с имена А. Г./, то изводите вероятно на ответника биха били други, което е довело до ограничаване правото на защита на лицето.

Също така на база на тези нови доказателства – не се споделя от състава извода на ответника, че бежанската история не следва да се кредитира, тъй като имала противоречия. Видно от новопредставените 2 статии от интернет – в действителност в селището на молителката е задържан лидер от протеста от 11.07.21г. с име А. Г.. Изводите на ответника, че няма подобен лидер са произволни. От липсата на подробно описание на логото на организацията при интервюто, също не може да се правят изводи за недостоверност. Видно от интервюто – на л.23 и отговора „организацията има лого, което представлява триъгълник, но е малко сложно да се опише“. Предложила е да го представи като го принтира. Видно от логото на л.21 – същото е кръг с надпис. В действителност има разлика, но ответникът не е предложил или представил различни лога, за да може от тях молителката да отличи правилното. Не ѝ е поставен въпроса –дали има надпис върху логото т.е. по-никакъв начин ответникът не се е опитал да изясни противоречието. Относно датата на създаване на организацията, Я. Х. споделя, че м.01.21г. е създадена. Видно от справката- фейсбук страницата е от м.08.21г., което е преди протеста на 11.07 и не е свързано със създаването. Същото като процес предхожда оповестяването на организацията. Съдът не открива и противоречие в начина на напускане на страната от лицето –това е станало от друга провинция, макар и легално. Въпреки контрола –не е невъзможно, а логично, за да се избегне директното следене – лицето е избрало обиколен вариант. Не може да се твърди и че след като лицето е следено -е трябвало обезателно да бъде задържано. Видно от новопредставената справка – понякога се пристъпва от задържане от служителите на държавна сигурност, но не винаги. Много често ответникът прави изводи в ущърб на търсещото закрила лице – от това, че същото

веднага не търси закрила. Първата държава – член на ЕС, в която се е озовало е Гърция, в която не е останало трайно, поради което не се очаква първото нещо, което да направи е да подаде молба за закрила. Безспорно видно от новопредставената справка – напускащите К. имат и икономически причини, но описаната ситуация в страната е обезпокоителна -силен контрол и ограничение върху човешките права, произволни арести, следене, затвор, заглушаване на опозицията, тежки присъди и наказания за опозиционни лидери и изобщо на лица с различна позиция, макар и от сферата например на изкуството.

От друга страна –ответникът не е изложил изводи относно принципа „забрана за връщане“ в чл.4, ал.3 от ЗУБ „non refoulement“. Представената справка описва страна, в която всяко едно лице е поставено в риск, ако не споделя вижданията на правителството и официалната политическа партия. Не е преценено има ли вероятност при евентуално връщане на кандидата в страната на произход същата да бъде подложена на забраненото третиране по чл. 2 и чл. 3 ЕКЗПЧ или в нарушение на принципа за забрана за връщане" по чл. 33 от Женевската конвенция за бежанците, чл. 4, ал. 3 ЗУБ, [чл. 19, ал.2](#) от Хартата за основните права на ЕС, относими към предоставянето на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 ЗУБ.

Административният орган е длъжен да провери доколко субективните опасения на даден чужденец от преследване или реална опасност от тежко посегателство са обективни и това не го е направил, което също е процесуално нарушение. Следва да се има предвид, че не само ситуация на въоръжен конфликт може да постави лицето в хипотеза, че като се върне да бъде изложено на реална опасност да претърпи посочените заплахи за живота и здравето си. От справката е видно, че към лица /инакомислещи/ напуснали страната – или отново не се допуснат в същата или се репресират техните близки /напр.на емигриралите държавни чиновници/. При отклонение от призоваването на три пъти, следва именно ответникът като разгледа по същество посочените призовки – да прецени дали има реална опасност при връщането на лицето да бъде обект на насилие.

Следователно – жалбата е основателна и следва да се уважи като се върне преписката на ответника за ново произнасяне съобразно мотивите.

ВОДИМ СЪДЪТ

РЕШИ:

ПО жалба на Я. К. Х., гражданка на К. ЛНЧ [ЕГН]

ОТМЕНЯ РЕШЕНИЕ №702 от 27.05.2022г. на

заместник-председателя на ДАБ, с което е отказано да ѝ бъде предоставен хуманитарен статут и бежански статут.

ВРЪЩА ПРЕПИСКАТА на ответника за постановяване на акт при съобразяване на мотивите.

Решението може да е оспори в 14-дневен срок пред ВАС чрез АССГ с касационна жалба от съобщаването му. Преписи на страните.

Съдия: